

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt.

Előfizetések és hirdetések helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be. Helyben előfizethet: a szerkesztőség, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztény P. kereskedéseiben. Egyes szám ára 5 kr. o. é.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordai utca szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, I-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: 6t hasábos garmond sorért 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bányegdíj.

Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőség, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 11 sz.), Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Pestén: Haasenstein és Vogler Uriutca 13. Lang et Schwarz, Fördölca 1. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart. Nyitlter sora 20 kr.

Előfizetés

„Kolozsvári Közlöny“-re.

Megjelen naponként
egész nagy íven.

Előfizetési árak: egész évre 12 ft. o. é.

félévre 6 „ „ „

önnegyedre 3 „ „ „

Az előfizetések egyenesen a szerkesztőség-hez küldendők be.

A „Kolozsv. Közlöny“ szerkesztősége.

Erdélyi teendők.

a tagosítás és birtokrendezési törvények- és rendeleteket illetőleg.

VI.

Nem szándékom sötétebb színre festeni a valót, mintsem azt a tapasztalat mutatja; nem szándékom hazánk e részének birtokosaival meguntatni a reánk nézve, birtokunk biztonságát illetőleg egyedüli óvószert, a tagosítást és közbirtokok rendezését; nem mutattam ki a roppant költségeket, melyeket az 1872. május 6-ki birtokrendezési eljárás, eszélyt és gyakorlottságot nélkülöző szabályai raktak az erdélyi minden rendű birtokosokra, — mert hiszen az 1872 ki „Jogtudományi közlöny“ augusztus 27-ki 35-ik számában a 254 és 255. lapon a kir. kincstárnak egyik bátor és gyakorlati ügyésze elég helyesen és indokoltan bebizonyította, hogy Erdélyben ezen patens szabályai szerint lejárta, egy 20000 holdas cziheres, nagvobbrészt elpusztított erdő szabályozása, a hol a különmemű, értékű és termékű földnek összerakásának, összeszámításának semmi szüksége, a hol nem kell hónapokat elveszteni egyes földrészekben felállítandó különböző osztályozásokkal: — egyáltalában nem szükséges a tagosítási correct összeszámítás; mégis az idővesztés és perfolyam öt év, 8 hónap 8 nap, és a készpénz kiadás 13.000 o. é. frt, bizonyosan annyi, mennyivel az urbéreseknél kiadott részen felül, a kizaklatott birtokos részére megmaradó tulajdonnál szinte két annnyival többet, minden bírói kérelmezések és alperesek általi boszantások mellőzésével, kényelmesen, láblógatva, saját házában ülve meg lehetne örök áron venni.

Ha az 1871—1872 és 1873 ki az erdélyi részekbeni irtásokat, erdőszabályozásokat, szőlőbirtokot stb. tárgyzó törvényeket úgy létesítették, hogy azok, a kiknek érdekekben állott tudni, hány tíz ezerre menő holdat vetnek koczára s dobnak oda ingyen, ezt fel nem számították, mégis megegyezéseket a törvény létesítéséhez oda adták: nem sokat csudálkozom rajtok, mert hisz a saját körükhöz és felelősségükhöz tartozó birtokviszonyokat, törvényeket, birtokokat, fekvőket stb. olyanoktól tanulják esmerni, a kik azokat maguk sem ismerik, — a kiktől nem kívánhatom, hogy a magyar birtok fejlődését tudják, úgy azt sem, hogy egy erős magyar vagy oláh birtokos osztályt, törvény alapján óhajtsanak; hanem, hogy az erdélyi minden rendű birtokosok részére, a kiknek fekvő birtokuk biztonsága feltételezi Erdély fennállását s a birtokos osztály megélhető állapotját, az erdélyi követek elnézzék az 1872-ki május 6-ki bir-

tokrendezési eljárás szabálytalanságai mellett hallgatva tünjék az említett rendszabályok gyakorlatba hozását, hogy az erdélyi követek — ha már az 1854 június 24-ki urbéri patenst és törvényszéki utasítást minden ussban léte mellett, figyelemre sem méltatták, legalább az 1846—47. XV. t. cikket, az 1872. május 6-ki birtokrendezési eljárás szerkesztőjének kezébe adhatták volna. Ez igen nagy közönyösség volt; mert hiszen ez utóbbi is százszor jobb és alkalmasabb, megbizonyosan négyeszer kevesebb költséggel érvényesíthető, mint ez a legujabb rendelkezés.

E lapok hasábjain e és e-i jegyű cikkek iró barátaim többször hangoztatták, hogy nem minden törvény talál reánk, hogy a ki nekünk szabályokat akar írni birtok- s életviszonyainkat rendezőleg, annak ismernie kell ezredés minden tekintetbeni fejlődésünket, ismernie kell körülményeinket s különösen a multat jövőnkkel összeköttetésében; ki kell számítani arithmetikai szigorral, hogy mi vár reánk itt, ha a birtokot, a pénzt, az értelmiséget részünkre s a középosztály részére jelenben és jövőre nem biztosítjuk, meg nem takarítjuk s minden áron s minden eszélyességgel felhasználásával elő nem segítjük.

Említett barátom, mintha csak saját nézeteimet adta volna elő, megírva, hogy a közelebbi szabályok, rendeletek és törvények tapasztalatilag bizonyítják, hogy a kik azoknak szerkesztésére, a bennök imitt-amott feltűnedező elvek felállítására s anynyival inkább a kiviteli módozatok körülírására, befolyással és döntő akarattal valának, nem gyakorlati férfiak.

A mulhatatlanul vezérnép szerepére hivatott osztály szükségességét legtöbbször nem akarják felfogni, következésképp annak érdekeit eszélyesen nem is munkálják, vagy tán hajdani helyzetüknél fogva némelyikök tanulmányozni sem tudja.

A kormánykörök tudhatnák teendőiket, de úgy látszik, a sok munka és elfoglaltság nem engedi figyelmüket e tárgyra fordítani; ennél fogva kénytelenek vagyunk magunk kimondani, hogy az ilyeneket nem kell ott alkalmazni, a hol fekvő birtokkal nem bajlódunk, így a nemzet életföltételét nem kockáztatnánk, a cultura oszlopait nem gyengítenék.

Solon, a midőn kérdezett, hogy mily törvényeket ad honfiainak felelő: „olyanokat, melyeket azok legjobban tudnak eltérni és körülményeikkel leginkább megegyeznek.“ Ezen bölcs férfiú ismerte hazáját, mert csak ilyen felelhet, intézkedhetik bölcsen, üdvösen.

A ki nem ismeri hazánkat színről-színre, vidékről-vidékre, az hozhat törvényeket, amde az eredmény soha se lesz kielégítő, gyakran kiszámíthatatlan kárt okozhat, mint közelebbi pár év alatt ez nálunk történt.

Kérjük a miniszter urakat, hogy a megyékkel nem bajlódott, a megyékben nem élt, megyebeli birtokot nem birt egyéneket, megerendezésekre, megyei birtokviszonyok tisztázására, megyei jogok megővésére, tanácsadókul és szabályrendeletek írására ne használjanak, valamint ne a csupán megyei birtokos és városi viszonyokkal ismeretlent a városok rendezésére, mert vajmi ritka a mindenoldalú gyakorlati férfiú. Együtt és egyetérve, komoly tanácskozás és kihallgatás mellett mindent jól tehet és rendezhet ez vagy amaz, de külön-külön mindenik a maga körében; egymás körébe és teendőibe elegyedve fennakadást, ellankadást és általános érdektelenséget

okoznak, s így a legjobb indulat mellett a kormány vesztí tekintélyét, hatalmát és befolyását, mire példákat és bizonyítékokat majd bőven fogunk elősorolni. X.

Legujabb táviratok.

Bécs, jun. 12. Az „Oest. Corr.“ jelenti: Konstantinápolyi magán-tudósítások szerint a szultán közelebből el volt határozva, Bécsbe utazni és pedig azon feltevéssel, hogy távolléte alatt fiát Yussuf-Izzedin effendit nevezi ki regensnek.

A jótállási alapra való aláírások tegnap estig mintegy 5.500,000-re mentek.

A „N. Fr. Presse“ írja, hogy a reichsrath közelebből történendő egybehívása iránti hírek alapalanok; ép oly valótlan az is, mintha Hersbt a képviselőkől conferentiát hívott volna össze a pénzügyi kérdések feletti tanácskozás végett.

A segélyző-bizottmány vidékre is kiterjesztendi működését, azon feltevésben, hogy az egyes helyeken az intézetek és magán-czégek, közrejárulnak a jótállási alapok képzésére, melyek a mutatózó veszteségeket fedezendik. Ezen alapok mérve szerint fognak az egyes helyek vagy járáások bizonyos meghatározott összeget kapni viszont-leszámitás végett a bank fiókjai részére, a hol ilyenek léteznek, vagy pedig a segély-bizottmány útján. A váltóknak a társulati tagok forgatmányával, vagy az egyetemleges kezességi okmány előleges kiállítás után — az e végre meghatalmazott intézet egyikének forgatmányával kell ellátva lenniök.

Berlin, jun. 21. A bir. gyűlés a bir. hadsereg költségvetését tárgyalván, elveté a bizottság azon indítványát, hogy jövőben a bajor hadjuttalék részletesen terjesztessék elő, — miután ezt a bajor miniszter is ellenzé.

Róma, jun. 21. A kamra ma sem volt határozatképes. A pápa — pápaságnak 28-ik évfordulóján elfogadja a katolikus ifjak együletének 200 tagját. Az elfogadáson jelen voltak: Izabella királyné leányaival, a bibornokok és főpapok, és más előkelő személyek. A pápa az egylet feliratára válaszul, — imádsága és a szentségek gyakorlására intett; kárhó tatá a polgári házasságot, és óhajtatá fejze ki, hogy Izabella k. — né minel előbb megerhesse országát válságainak végét. Erre megáldva a jelenvoltakat, a pompásan feldisztatott kertbe távozt. Izabella királyné a pápa beszéde alatt könyözelt.

Trapezunt, június 20. Paschalik-Sivában (Alsó Georgia) a porta ellen lázadás tört ki, melynek elnyomására a diarbekiri és erzerumi kormányzók katonákat rendeltek ki.

Kolozsvár képviselőtétének gyűlése.

A képviselőt szombaton délután tartott ülésében legfontosabb tárgya a városunkban uralgó kolera járvány volt, melynek megszüntetése czéljából legelőször is az egészségügyi bizottság jelentése olvasatik fel. Hangsúlyoztatott ebben különösen az: hogy a képviselőt a bizottságnak a városi pénztárnál utólagos jóváhagyás mellett hitelt nyisson, a szükséges és egészség fentartása érdekében teendő költségek fedezésére. A képviselőt e czélra 2000 frtot folyóvá tesz; ez összeg elégtelen volta esetében azonban többet, utólagos számadás feltétele alatt.

A városi orvos állomásra Dr. Salamon József, Mihály László és Jakab István pályáztak, tanácsai vélemény folytán a közgyűlés az orvosai állomást most nem tölti be, hanem a pá-

lyázókat orvososi fizetéssel az uralgó járvány tartamára id. orvosoknak nevezte ki. Finály Henrik indítványa határozatilag kimondatott, hogy Béll Mátyás bérlő az ürülék összegyűjtésére szabadon és fedetlen álló üröget haladéktalanul betöltse. K. Papp Miklós által ajánlatik, hogy jelen kolera időben az egyes telkek ürülő székeinek fertőtlenítését, arra tizedenként fogadott egyének által a város eszközölje saját költségén, megtérítve ezt később a háztulajdonosok által.

Többek ellenvetése daczára a képviselőt magáévá tette ez indítványt.

Császár Samu főkapitány hivatalos jelentést ad a járvány kezdete óta történt járvány esetekről, a járvány június 18-án kezdődött s szombat délután 3 óráig összesen 15 eset fordult elő vagyis jelentetett hivatalosan be, melyből az első 9 halállal végződött a többi a dologházban gyógykezelés alatt van. A képviselőtben szóba hozatott az is, hogy kéressék fel az egyetemi orvoskar, a beállt járványos időben való segélynyújtásra.

Erre azonban azon örvendétes kinyilatkoztatást hallottuk, hogy az egyetemi orvos tanárok mindnyájan készek a szegényebb sorsúakat minden díj nélkül orvosi segélyben részesíteni. E szép határozást örömmel veszi tudomásul a képviselőt, de mindazáltal átiratot fog intézni az orvosi karhoz, hogy két egyetemi tanár az egészségügyi bizottságban felvétsessék s annak mindennemű munkálataiban részt vegyen.

Minő természetűek azok a cath. alapok?

Jelentése

az 1869/72-ki magyar országgyűlési képviselőház bizottságának a vallásállapról.

Megvilágítva

Bacsák Imre által.

II.

Midőn a vallásállapotot illető „Jelentés“ nek taglálásába ereszkedünk, sajnosan kell nélkülözünk annak bevezetésében ezen kérdés történeti fejlődésének főpontokba fűzött érintését. — Lehet, hogy a tisztelt bizottság ezt saját érdekében felmentendőnek nem tartotta, sőt annak mellőzését hitte irányatos előtekintéssel a maga érdekében fekvőnek, de annyi bizonyos, hogy csak ezen történelmi fejlődésből lehet megérteni, mi volt tulajdonképp a képviselőház határozata által a bizottságnak kitűzött feladata? Mi volt a kérdés állapota: a „status quaestionis“?

Ha a közelmúlt években működött országgyűlési képviselőház naplójába tekintünk, azt találjuk, hogy a katolikus alapítványok feletti eszmecsere és határozat legelőször az 1868-diki vallás- és közoktatási költségvetés alkalmával került fel. Erre, nevezetesen az egyetemi alapra vonatkozólag, miután annak kath. felekezeti jellegét többen tagadták, mások védtek volna, Deák Ferencz a vitát kiegyenlítőleg ekkép nyilatkozott: „Ha itt a törvényhozásnál valakinek azon szándéka volna, hogy a kath. hitfelekezetet alapítványi javaitól megfosssa, annak én is határozottan ellene mondanék. Hogy Pázmány, Szeleposényi s több érsek katolikus alapítványait az állam el akarja foglalni — ezt itt senki sem akarja, nem is mondotta senki. Nem arról van itt tehát kérdés, hogy valamely alapítvány, mely jogilag a katolikus egyházat illeti, attól és annak czéljaitól elvonassék. Én a magyar királyi egyetemet állami tanintézetnek tekintem. Ettől különvált kérdésnek

tartom a vagyonnak, jövedelmeknek és alapítványoknak kérdését. „Mint a catholikus egyház híve soha sem fogom az állam vagyonát megosztani, s mint képviselő nem fogok járulni ahhoz, hogy a cath. egyházat jogilag illető javak s alapítványok attól elvonassanak.

„Ennélfogva szükségesnek látom határozat által a közoktatásiügyi miniszteriumot odautasíttatni, teljesítse azon megbízást, melyet az 1848-ki 19. t. cikk különösen a tanrendszerre nézve magában foglal, terjeszsze elő részletesen a magyar kir. egyetem állapotát, fejtsse ki vagyoni állását, s érintkezvén e célból a kath. egyházzal, hozza tisztába, mik azon javak, jövedelmek, alapítványok, melyek az egyetem jelen vagyonából, minttiszán r. k. célokra tett alapítványok a róm. kath. egyházat illetik? mik azok, melyek annak, mint állami intézetnek tulajdona gyanánt tekinthetők? — s mik nem talán kérdések? Mindezekről kimerítő jelentését a miniszterium az országgyűlésnek adja be, mely ezután a miniszter előterjesztését vagy helyeslendi, vagy a mennyiben szükséges leendő, a netalán előforduló jogkérdéseknek, — ha egyébként nem lehet, — törvényes uton leendő elhatározásáról is fog rendelkezni.

Ez volt Deák Ferencznek határozati javaslata, és az alapítványokról általában, különösen az egyetemi alaprólí kijelentett nézete, melyet midőn egyik-másik szónok ide-oda magyarázott, ezen további nyilatkozattal világosított fel: „A miniszterium leendő jelentésének egyik tárgyát az egyetemi vagyon tisztába hozatala képezi; ezt pedig nem lehet másképpen eszközölni, mint úgy, hogy a miniszterium ez addig, — remélem — megalakult kath. autonóm egyházzal vagy annak főpapjaival értekezzen és tisztába hozza, hogy ezen alapítvány tisztán katolikus, amaz kérdéses, a harmadik állami alapítvány. Vagy megegyeznek e részben, vagy nem. Egyik esetben úgy, mint a másikban, a miniszter jelentését beterjesztendő, és az országgyűlésnek mindig szava lesz ahhoz, hogy akár egyezményt fogadjon el, akár pedig, ha a kiegyezés nem sikerül, miképpen és micsoda bíróság által intéztesse el a fennforgó jogi kérdéseket. És Deák Ferencznek ezen határozati javaslata Ghiczy és Somssich jelentéktelen módosítványaival fogadtatott el. (Lásd: „Országgyűlési Napló“ 1868. 112. orsz. ülés november 13-ik kötet lap 294. 295. 296.)

Ezen határozatból, valamint az egész 68-iki tárgylevelről vitaközlésből négy pont tűnik különösen előnkbe: 1) a képviselőház az alapítványok tisztába hozatala feletti javaslatot a miniszteriumra bizza. — 2) Ezen tisztába hozatalt abban helyezi, hogy felderítessék, „melyik tisztán katolikus, — melyik kérdéses, melyik tisztán állami alapítvány? — 3) E célból szükség leendő a cath. egyházzal értekezni, — 4) a kétes jogi kérdés felett döntend az országgyűlés által meghatározandó bíróság.

Ezen határozat következtében a közoktatási miniszterium terjedelmes okmányokkal támogatott kimutatást készített el, felderítvén eredetét, rendeltetését, kezelését az egyházat úgy, mint az államot illető alapítványoknak. Ezen kimutatás az 1870-iki közoktatási költségvetés alkalmával szövegére kerülvén, kivált az ellenzéki részről Ghiczy által — nem eléggé kimerítőnek találtatott. Ugyanazért e tárgybán újra három határozati javaslat tétetett, Horváth Mihály, Ghiczy Kálmán és Hoffmann Pál által. E három különböző a 68-iki határozattól három pontban; a) hogy nem csupán az egyetemre, hanem minden a közoktatásminiszter kezelésé alatt álló alapokra terjeszkedett; b) hogy nem a miniszteriumra, hanem egyikiküldendő bizottságra bízta az újra teendő „Jelentés“-t; c) hogy a kath. egyházzal érintkezést, és értekezést egészen mellőzte. Megegyeztek az előbbi határozattal és egymás közt abban, hogy mindnyájan a különféle jogi természetű alapítványoknak tisztába hozatalát és elkülönítését értékelték a küldendő bizottság feladatául kitűzendőnek. Így értette ezt az ellenzék egyik vezére Tisza Kálmán, ki Ghiczy Kálmán javaslatának második pontját azon okból tartá előnyösebbnek, mert kimondja azt is, hogy míg az elkülönítés megtörténik — az alapítványok a költségvetésbe felveendőek. „Nem volt ott, — mint Deák Ferencz mondá — senki, aki a kath. egyháznak tulajdonjogát, kath alapítványok létezését, — ezeknek az államiaktól elválasztását el ne ismerte, és a választott bizottság feladatának nem tartotta volna, hacsak szíve rejtekében mást nem tervezett. — Sőt maga Ghiczy sem értette, s nem értheti mai nap sem következetesen Hoffmann

Pálnak elfogadott határozati javaslatát. Ugyanis Ghiczy 1870-ik évben két határozati javaslatot tett: egyiket a vallás s egyéb alapítványokról, másikat az egyetemről. Ámde mindkét javaslatát, hivatkozva Deák Ferencz fentebbi indítványára, építette, mely mint láttuk, tisztán a magánjog terén forog. (Lásd: Országgyűlési napló 1870. 124. orsz. ül. febr. 18. 6. köt. 10. lap. — 128. orsz. ül. február 23. 6. köt. 92. lap. 130. o. ül. febr. 25. 6. köt. 144 és 145. lap.)

Ez lévén a kath. alapítványok kérdésének története a képviselőházban, mely az e tárgybán működött bizottságot megszülte, lássuk meg ama két alapvetel, melyet a t. bizottság, működésében követendő, maga elébe tűzött.

Csik-Pálfalva, június 17. 1873.

T. szerkesztő ur!

Pünköst szombatján, midőn a százados ünnepre összesereglett nagy néptömeg a „Kis-Somlyó“ nevű hegyet processióval, közben-közben egyháziak (kántorok) énekletében megkerülte, a templomba bevonult, a szószebből a praedicatio hangzott, addig künn a székház terme mellett, hol az ut két szélét egyenközüen fölvert fenyőágak és egy gyönyörűen ékesített kapu díszítették a csik-somlyói elemi- és középtanoda ifjúság sorfalat köpeztek, a közigazgatás hivatalnokai is megjelentek, a székházemelete, — egy a földszinti házak ablakai a zsufolásáig telve voltak. Mintegy délután 5³/₄ óra körül volt, midőn előre vágatva a lovagok — egy a harangok zúgásai — hirdetésk Nagyméltósága Forgács Mihály erdélyi püspök főpásztor urunk közeledését, alig hangzott el az elől érintett hírnökök szózata, a néptömeg harsány kiáltásban tört ki „éljen!“ Mire a kocsiból ő excellenciája lelépett, ismét dörgő éljen hangzott.

Erre előlépett tekintetes Puskás Ferencz ur, Csikszék alispánja s hosszas beszéddel fogadta ő excellenciáját, melyet a közel nem férhetés, — valamint a népzugás miatt csak még dióhéjban sem közölhetek.

E beszédre ő excellenciája válaszolt; ezután ismét a középtanoda jeles igazgatója főtisztzó I. F. F. ékes szavakban fejezte ki örömét a püspök ő nmga szerencsés megérkezésén; mire ő excellenciája meghajtván magát a templomba sietett, hol a szónoklatot tartó főtisztzó M. J. gymnasiumi tanár tartá.

A szónoklat után a chorusba négy hangra a négy elemiosztály és tanítójelöltek „Isten hozta hívnyájához a főpásztort és atyát“ énekelték; miután a főpásztor ur áldását adta, a számára elkészített csinosan berendezett terembe vonult, itt E. J. felcsiki főesperes, canonok ur kenetdus szavakban ecsetelé, hogy Isten ő nagyméltóságát egészségesen és szerencsésesen nyája közé hozta.

Ezután a klerus tagjai, a csik-somlyói tanári testület, a székház közigazgatási hivatalnokai, a csik-szeredai földmívelési intézet tanítói, a felcsiki rendes- és segéd tanítói kar mutatták be magukat és tették tiszteletüket; mellette lehet látni főispánunk Mikó Antal és a törvényszéki elnök urak ő méltóságait.

Másnap, az az pünköst napján a nagy misét számos pap környezete mellett ő nagyméltósága végezte, fenn a karzatban főtiszt. S. J. képezdei tanár és záradfőnök zengzetes orgona kísérete mellett a négy elemiosztály és képezdei növendékek meghatóan énekelték. Következő nap ismét excellenciája pontificált a nagy misén, melynek végével egész kétszázat részesítette a „Bérmálás“ szentségében, ez után intette őket, hogy ne szégyeljenek bármikor Jézus hitét a világ előtt szóval és tettel vállalni s ha szükség még életüket is feláldozni.

Kedden ő excellenciája számos kíséret mellett canonica visitatio- és iskola látogatásra Alcsikra ment, s csak is e hó 14-én délután 5 óra körül jött körünkbe. 16-kán a székház termébe a középtanoda pénzalap eddigi kezelése, új tisztválasztás és a 8-dik osztály felállítása tárgyában ő excellenciája elnökölte alatt gyűlés tartatott; miről a jövő számban.

Csiszér Pető, s. k.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, június 23.

— T. olvasóinkat kérjük, méltóztassanak előfizetéseiket mihamarább megújítani nehogy a lap küldésében fenakadás tröténjék

— **A Fröbelkert megnyitása.** Vasárnap d. e. 11 órakor belmagyarutczában (Szentkirályi féle ház) a Fröbel eszméje szerint berendezett intézeti helyiség ünnepélyesen megnyitott. A szépen berendezett terem annyira lakályos s barátságos kinézéssel bírnak, hogy a gyermegek kedély jó vezetés mellett önfeloldva himbálódzhatnak a szorakozás és ismeretek szerzésének gyönyöreibe. A kert csinos kioszkkal bír, hol ma lefolyt a megnyitási ünnepély. A kioszk egészen megtelt közönséggel. A dalkör élénkelve a „Hymnus“-t Szász Domokos egyleti elnök lépett az emelvényre. Körvonalozta ő a Fröbel Vilmos által megteremtett nevelési rendszer hasznosságát s annak nálunk mikénti életbeléptetését. Előadta, hogy hölgyeinket illeti az érdem oroszlánrésze, kik egymással versenyezve minden gyámolításban szívvel lélekkel részesek voltak. A Fröbelkert elemi iskolával kötött össze, melynek idővel egy felsőbb leánytanoda fogja képezni kiegészítő részét. A zajos éljenzés után, az intézet igazgatója Szabó Endre tartott egy az intézet beléletére világot derítő beszédet, kifejtve, hogy s miként lesznek elfoglalva a növendékek s miként eszközlik kiképzésüket. Utánna a városi hatóság részéről kiküldött Minorich K. mondott köszönetet első helyen annak, ki városunkban a Fröbelkert érdekében első volt a buzgalomban: e férfit Szász D. (tudta ezt mindenki, habár nem nevezte meg); azután Kolozsvár lelkes s adakozó közönségének, kik filléreiket készséggel áldozták a korszerű intézet életbeléptetésének megvalósítására. És ezzel véget ért az ünnepély, mely egy nagyfontosságú intézet kapuit nyitotta meg a közművelődés előmozdítására.

— **Dalestély.** Ama jótékony célu dalestély, melynek jövedelme a bécsi kiállításra felküldendő iparosok javára volt szánva, tegnap tartatott meg az „Angol királyné“-ban, de sokkal több szellemi, mint anyagi sikerrel. A más alkalommal megtelt „Angol királyné“ mulató kertjében még kétszázan sem voltak, mi annál feltűnőbb, mert a dalkör és polgári dalárda működött. Egyiket régi hírneve — babérja, utóbbit pedig az ujdonság ingere ajánlott. Egyébiránt oka a részvétlenségnek egyrészt a sétatéri népünnep volt, másrészt pedig a kolerás idő, mi sokaknak elvitte kedvét még a mulatozástól is. Magok a jelen voltak is ugyancsak hatalmasan hordatták maguk elé annak közhiten alapuló óvszerét — a piros bort. De térjünk a két dalárda működésére. Voltak, kik versenyt akartak kimagyarázni a két dalárda egyszeri fellépéséből. A polgári dalárda rövid ideje hogy fennáll és először mutatta be tehetségét nyilvánosság előtt. Több akarat és komoly odaadás jellemezte énekét, mint a művészi színezés. — Buzdító tapsban részesült és ez elég a jövőre, biztathat a szorgalomra; két darabot énekelték s egyet újrászásra ismételték. A dalkörrel megjegyeztük, hogy oly remek éneklés, mint milyennel előálltak, megleptek, mindig teljes élvezetet képes nyújtani. Végül tánczvizigalom következett, Pongrácz zenéje mellett soká elrughatták s ki tudja, vajjon nem a derengő hajnal vetett-e véget a mulatságnak?

— **Zene és énekvizsga.** Vasárnap mindenütt élvezetre bukkant az ember s szinte mondanivaló volt kénytelen, hogy talán egynapra ennyi minden: multság, népünnep satöbbi, sok és más-korra is jutna belőle valami... Akaratunk ellen tévedtünk a helybeli ref. collegium udvarára s mily meglepetés. Nemzeti lobogókkal ékített emelvényen a collegiumi zenekar volt elhelyezkedve s az előtt pedig igen sok néző közönség foglalt helyet. Mi ez?... Csakhamar megtudtuk, midőn elkezdte a zenekar működését „Der fescbe Schani“ indulóval Strolbtól. Az ifjúság tartotta szokott évek óta kedves, egyszerű zene s ének vizsgáját. A váratlan élvezet, melyben részesültünk, kielégített s örömmel hagytuk oda 6 óra után azt a helyet, hol az ifjúság zene, ének — szavaltat — és felolvásás által egyik legszebb vizsgáját ülte meg.

— **A műkedvelő társulat** tegnap délután próbát tartott a nemzeti színházban az „egy kis szíveség“ című darabból.

— **Világkiállítási rövid hírek.** A második ideiglenes kertművelési kiállítást múlt vasárnap nyitották meg, ugyanazon sátorpalotában, hol az első tartatott. Tulajdonképen nem virág, hanem dísznövénykiállítás; a rózsák csak gyöngén s a szinompás Azulok és Rhododendronok épen nincsenek képviselve. Barhová tekintünk, sőtét, forró égélzöldes, forró égővi növényalakokat, tropikus levélidomokat s közöttük

különös alkotású idegen égélzi növényeket pillantunk meg. Belgium kapta a legjobb helyet, a fűthető középfolysóts jogosan; a ritka növények, miket a kiállításra küldött, nemcsak gondos ápolást igényelnek, de megkövetelhetik a kellőképeni kiállítást. Az Echeveriaknak, Agaveknak, Cyas pálmáknak, Bonapartiáknak és Orchideáknak új alfajai vannak kiállítva. Különös megtekintésre méltó van Linder urnak (Gent és Brüssel) kereskedelmi növénygyűjteménye s tropikus kenyérfái; itt látjuk ama fákat és bokrokat, miket a théát, kávé, gyömbért, a Quania- és Chinahéjt, a perui és kupaivabalsamat, a különböző gyantákat és mézgákat szolgáltatják. Bécsi kertművelők pompás Croton fajokat, Aroideákat s egy pálma gyűjteményt állítottak ki. — A vetemény és gyümölcsosztályban egy bécsi művelő 40 eperfajt állított ki, a „Società lago di Garda“ gazdag citrom s egy atheni tanár görögországi citrom és narancsgyűjteményt.

— **Angelo Mariani** Olaszhon legelső zenekarnagyainak egyike f. hó 13. Genuában, hol mint zeneigazgató 1852. óta tartózkodott — meghalt. Enrico Petrella a „Manfred“ című operának ünnepelt szerzője megludván Mariani halálát, önkényt ajánlkozott egy gyászmise megírására.

— **Világkiállítási rövid hírek.** A rotundák födeleit engedély megszerzése mellett már f. hó 19-én meg lehetett mászni; a kiállítás mit onnan élvezni lehet, valóban nagyszerű. — Rácsoos hid hajlott felső ívezettel kelt a német osztályban az okból figyelmet, mert ez az első hid, mely Németországon építetett, Japánba szállított s ott felállított. A hid részekre bontható s újbó egybeállítható. A szállítmány 40,000 kilót nyomott; a szállítás három hóig tartott. — A nagy körönd megett nagy csarnokban épen most lettek készen a német selyem- és bársony-ipar kiállítással; ez iparág főképviselői németországi erfeldi kerületben laknak. — A svéd fegyverházba egy új szerkezetű tizes övű szörpuska érkezett, mely a legtokélyesebb és leggyorsabban működő tömeges megöklölési eszköznek bizonyult be. Míg az egyiptomi palota keleti oldalkapujánál egy egyiptomi arany- és ezüst árukat árul, addig ugyanazon épület nyugati kapujánál egyiptomi esztergályosok, gyöngyházban dolgozók, csubuk készítőik telepedtek le, kik holmiokat a közönség szemeláttára készítenek. Különösen az esztergályos műszerszáma igen egyszerű.

— **Karlsruheban** magyar egyet alakult és pedig f. évi május 31-én az ottan időző magyar fiatalság által, a mikor a 8 alapító tag azonnal 100 frtot adományozott. Az alapítási ünnepély jun. 3 volt.

— **A bécsi világtárlaton** magyar zongorakészítő új zongoraszerkezete föltűnt. Többek szerint hivatva van ez korszakot alkotni a zongoragyártás történetében. E találmány a hegedű rezonancz-alapjának alkalmazása a zongoránál. E találmánya már az 1871-iki londoni kiállításban elismerésben részesült; az így készített zongora rögtön föltűnt nagy hangereje által.

— **Óriási vizesést** fedezett fel a „Times“ értesítése szerint Brown C. B. brit Guyanában, egyik legutóbbi utazása alkalmával, melyet a tartomány nagy folyói forrásainak kipuhatolására tett. A vizesés Marsenrund folyó forrásának közelében van; a víz a Reraima hegy nagy lejtőjének északnyugati feléről ömlik alá, E rendkívüli szirt magassága 2000 láb. Teteje lapos s nagy terjedelmű. A vizesés tehát szinte 2000 lábnyi magasságu s indiának állítása szerint a Caneni folyamnak, az Orinoes folyam egyik mellékágának folytatása.

— **A persah sah** Londonnak szívesen fogadott vendége lesz, Buckingham palotát rendezték be számára s tiszteletére a walesi herczeg ebédet ad, f. 20-án pedig este Guildhallban nagy táncmultság lesz, később pedig szemle ez hajó s hadsereg fölött.

— **„Shakespeare jellemképei“** cím alatt érdekes kis kötet mű jelent meg Budapesten Kertész Józsefnél. E jellemképeket Maro Jumeson, Meziéres Rio, Ulrici, Fischer, Dr. Schlegel és Dr. Röscher után Brankovits György honvédhadnagy állítja egybe. E kötetben Coriolady Macbeth Shilok III. Richard, Portia, Leár és Edgar vannak jellemezve.

— **Bécsben** egy női zenekar, Weinlich Anna vezetésé alatt folyvást nagy tetszés mellett tart zeneelőadásokat.

— **Makárt János** történeti és Angeli Henrich arcképfestész Ferencz Józsefrendet kaptak.

— **A hirlap biztosítékon kívül** a „Föv. lapok“ szerint újabb időben a nagyon fel-emelkedett papir- és munkabér a legnagyobb akadály a lapok fenntarthatását illetőleg. Így p. a „Föv. lapok“ bár előfizetőinek száma folyton 2800 és 3000 közt forog, az „Athaeneum“ könyvnyomda részvénytársulatnak, mely kiadója, 1000 forint hasznát sem hajt.

— **Becher Stowe** Tamás bátya kunyhójának hírneves szerzője s Byron emlékének bemocsolója „Palmetto leaver“ cím alatt egy gyönyörű leírást adott ki Florida viszonyairól. Bulwernék terjedelmes életrajzát adja saját fia Lord Lytton. Vagy Károly nagy műve „Lehrbuch d. Geologie u. Petrefacten kunde“ most már teljesen befejeztetett.

— **Borzasztó szerencsétlenség** történt közelebb Máramaros-Szigeten Dupszky Ferencz lovardájában. Egy Marco Leo nevű erőművész, ki esténként a magasban függő trapézen csinált hajmeresztő mutatványokat, a múlt vasárnapi előadásán a trapezről lebukott, s azon lámpakörre zuhan, mely a lovarda köröndjének megvilágítására szolgál. A szerencsétlen ember magával ránta a photogón lámpákat, melyeknek tartalma égve ömlött végig Marco testén. Még birt annyi erővel, hogy kiugorhatott az égő körből, s néhány pillanatig lángban álló hajjal és ruhákkal futkodott végig a köröndben, rémületére az elborzadt közönségnek. Utoljára társainak sikerült őt a porondra lökni, melynek homokával eloltatták a lángok. Orvosi segélyben nem volt hiány, de az összegegett alig huszonöt éves fiatal ember harmadnapra behalt sebeibe.

— **Kiegyezkedés tolvajokkal.** Troyban az ész.-amer. egy. államokban, az ottani Waterford bank olyaténképen egyezkedett tolvajokkal, hogy 300,000 dollárnak (bondsokban) jutott megint birtokába; ez összeget nem rég lopták volt a banktól. A tolvaj urak eléggé nagylelkűek a bondsok értékének 35%-ka lefizetése után s a büntetlenség biztosítása mellett, a lopott jószágot visszaadni.

— **A Schrothkuráról** érdekes könyv jelent meg német nyelven, ily címmel: „Die Schrothisch-diaetetische Heilmethode, populär-wissenschaftlich dargestellt. Dresden L. Wolff's Buchhandlung.“ A 260 lapra terjedő érdekes könyvnek szerzője Dr. Kles, a drezdai diaetetikai gyógyintézet tulajdonosa. A könyv ára 1 1/2 tallér.

— **Diszes temetés.** Rég nem látott népes és diszes temetés volt vasárnap a gr. Csáky Miklósé, kit élte virágzó korában oly váratlanul ragadtott ki a halál társai, a kolozsvári egyetemi joghallgatók sorából. A jelesen képzett ifjú, a szeretett pályatárs megérdemelt s fényes végzettségben részesült. Az egyetemi fekete lobogóval megjelent sorban az egyetemi polgárság. A koporsó mellett égő szöveteket vitt majdnem valamennyi egyetemi polgár s a fekete diszruhában lévő zászlóvivő utánközepén haladtak a tűzoltók Minorich főparancsnokukkal élükön s az elhunyt sok ismerősei, tanárai, köztük az egyetemi rektor. Soha oly nagyszámú nép nem özlönltte temetésekor el az utcákat és temetőt, mint most, midőn az egyetem egyik reménye tetetett örök nyugalomra. A sirnál Kovács Gábor IV-ed éves jogász mondott vég Istenhözszódot az elhunytak. Nyugodjék békével.

— **Tornászati vizsga.** Vasárnap d. u. 5 órákor az unitárius ifjuság is megtartotta tornászati vizsgálatát, mihelyt a vívási gyakorlatok véget értek. Szépen sikerültek az egyes mntatványok s ez elég jutalom úgy a fiatalág törekvésének, mint a derék torna-tanár Nyárády Lajos buzgalmanak, ki oly rövid idő alatt a rendszeres tornászatot annyira meg tudta kedveltetni a fiatalággal.

— **A torna-egylet** megalakulása czéljából tartandó közgyűlés tegnapi este szerda este rendezett el.

— **A vivoda intézetben** vasárnap d. u. tartatott meg az évi szigorlat és pedig a tornászati nagy teremben hová szép közönség gyűlt egybe gyönyörködni a férfias és erőedző vívási gyakorlatokban. A bírák: Páll Sándor, Kövály Mihály és Bíró J. tisztlőkhöz illő méltósággal szemlélték, a buzgó s fáradhatatlan tanárok: Tompa K. és Kövály Mihály buzgalmanak eredményét. Szép eredmény oly rövid idő alatt. Vajha többen és nagyobb számmal sietnének fiataljaink e testgyakorló intézetbe. A

spádások sorából különösen kitűnt Vajna Victor; a kardosok közül pedig Benkő; de kár is nevezni ott, hol a szorgalom mindeniknél megvan, hanem jobb ha újból figyelmébe ajánljuk e hasznos intézetet a fiatalágnak.

— **Pesten** rövid időn meg fog szünni a „színház szükség“ régi panasza. Gyors fejlődéséhez lesz elég műcsarnoka (két év alatt) népszínház, három év alatt nagy operaház s a mellett a régi nemzeti színház tökéletesen átépítettnek) köszönet érte gr. Szapáry Gy. belügyminiszter erélyes buzgalmanak, ki e tekintetben nagyon megszégyenítő lassu kezdetű elődeit.

— **A vindsori** szent Márk-iskolában közelebb zene kedvelői hangverseny volt s a karénekesnők sorában egy királyi hercegnő is működött az angol királynő harmadik leánya, Keresztély, schleswig-holsteni hercegnője.

— **Komáromy Györgyné sz. gr. Csáky Rozália** ő nagysága a helybeli t. minorita atyák templomának, egy pár sajátkezűleg készített diszes oltárpárnát kegyeskedett ajándékozni; miért nevezett szerzetes ház főnöke, hálás köszönet a nyilvánosság útján is kifejezni kedves kötelességének tartja. Az ur adja vissza szent oltára ékitőjének megrongált egységét s ajándékozza meg hosszas és boldog élettel.

— **A közönség érdekében!** Az állandó ép egészségre nézve — legfőbb dolog, a test tisztán tartása, tiszta lég használása, ez érdekében áll minden józan gondolkodó embernek, — melyhez igen könnyen juthat Kolozsvár városában mindenki. A közönség hasznára Kolozsvár városában felállított gőzös és tiszta kádas feredőkhöz, minden ember kinek élete, egészsége kedves, midőn többféle veszedelmes nyavalyák fenyegetnek, ön érdekében használják fel az időt, s alkalmat, a Dianna nevű feredőket vegyék igénybe, melyeknek fáradhatatlan alkotója, nagyon tisztelt főorvos t. cz. Szombathelyi Gusztáv ur, kinek emléke a józan gondolkodó emberiség közt örökrehaladatlansággal fenn fog maradni, — valamint az én tapasztalásom szerint hálás emléke, ki bölcs tanácsa által nagy nyavalyából kigyógyultam. **Egy háláadó.**

— **Az ausztriai lajtántuli tartományokban** nagy a hiány a philologusokban, nyelvészekben, így az ottani közoktatásügyi miniszterium jelentése szerint az 1873 1874-ik évre mintegy 80—100 ó-classikai philologiai tanári állomás van üresedésben Translajtania állami- és községi középiskolaiban.

— **Pesten új kórházat** szándékoznak építeni az üllői ut végén s a régit a Szt. Rochust felhagyják. Vajjon a mi új berendezési s új kórháznak alapkövét mikor fogják letenni?

— **Meghívás.** Az udvarhely-széki általános tanító-egylet folyó évi július 9. s 10-ik napjaiban fogja Székely-Keresturon megtartani, első rendes közgyűlést; tárgysorozata a következő. Július 9-kén 1. Előtanácskozás d. u. 2—4-ig. 2. Minta tanítások u. m. Katona Sándor a földrajzból II. és III.-dik osztályosokkal és Veres Sándor a számtanból II. III. és IV.-ik osztályosokkal. 3. Disztornászat, az állami tanító-képezde növendékei által. 4. Hangverseny a gyűlés tiszteletére rendezi az állami tanító-képezde. 5. Közös vacsóra a „Korona“ szálloda termében. Július 10-kén a nagy gyűlés kezdődik reggeli 9 órákor az állami tanító-képezde tornacsarnokában. Tárgyai: 1. Elnöki megnyitóbeszéd. 2. Titkári jelentés. 3. Égeni Sámuel értekezése a következő tárgyról „Miképen felelhet meg a tanító az iskolai egészségtan követelményeinek, adott körülményeink között.“ 4. A tanítók önképzéséről értekezik Gyertyánfi István. 5. Bizottsági jelentések a minta tanításokról és a tanszerkiállításról. 6. Indítványok, melyek az előértekezlet megtartása előtt az elnöknek bejelentendők. 7. Közébed a „Korona“ szálloda termében. A gyűlés napjaiban népiszkolai tanszer-kiállítás rendeztetik a gyakorlati iskola helyiségeiben. E gyűlésre az egyleti tagok és a népnevelésügy minden barátai azon szíves kéréssel hivatnak meg, hogy megjelenési szándékukat a rendező bizottság elnöke T. Kozma Ferencz tanár úrnak Sz.-Keresturon legtovább július 8-ig bejelenteni szíveskedjenek, hogy így tagok és vendégek elszállásolásáról gondoskodni lehessen. Az elnökség.

— **Egy valaki,** ki vélőcipéden utazik a bécsi világkiállításra. Millanoból írják a „N. Fr. Pr.“

nek f. hó 12-ki kelettel, hogy említett napon D' Italo Enrico ur, lombárd születésű, vélőcipéden kert utra a közkiállításra utazandó. Ez nem első ily alkalommal 3 nap alatt Genuából Speziába s onnan Volterra vélcőpédezt, s egy más alkalommal 15 óránál kevesebb idő alatt több mint 100 kilométernyi utat tett Floreznből Bolognába.

— **Egy költő fia cipész lett.** A kérdezősködésekre, hogy mikép határozhatta el magát, mint hírneves költőnek fia ez iparág üzésére — azt felelte, miszerint csupa kegyeletből, nehogy atyja meztitláb legyen kénytelen járni.

— **Bodenstedt Frigyes** a „Schlesische Zeitung“-ban érdekes tárcát közöl „Mirza, Shaffy dalai“-nak eredetéről, elmondván, hogy Mirza Schaffit Németországban sokan élő személynek tartották, őt pedig csupán fordítónak, ki nagy szerencsével ültette át német nyelvre a persa költő dalait, míg mások azt bizonyították, hogy Mirza Schaffi nem is élt s mind a név, mind a költemények Bodenstedt képzelmenek köszönik létezésüket. Bodenstedt — mint maga mondja — mind a két eredménnyel meg lehetne elégedve, miután „Mirza Schaffi dalai“ már eddig nyolczvan kiadásnál többet ért meg, s akár mint eredeti művek, akár mint fordítások ritka népszerűségről tanuszkodnak; de az igazság érdekében ki kell jelentenie, hogy a költemények sajátjai ugyan, de Mirza Schaffi azért még sem költői személy, mert egy ilyen nevű persa valósággal élt, s neki tanítója volt a tatár, és persa nyelvekben. E persa esmeretsége tagadhatlanul befolyással volt ama dalok születésére, de befolyással volt rájuk a költő keleti tartózkodása is, miután az égalj bája, és népszokások esmerete nem kis mértékben megtermékenyítették. Bodenstedt kimerítőleg írta le az első találkozást Mirza Schaffival „Ezer egy nap keleten“ című könyvében. Megemlítjük, hogy Bodenstedtnek a persa dalok szerzőjének, a sah a nap és oroszán rendet adta, közelebbi berlini időzése alatt.

— **A bécsi júniusi löversenyek** f. hó 15-én vevék a Freudenauban igen szép időjárás mellett kezdetüket. Közönség a páholyokban kevés; különben szép számmal. A versenyt ő Felsége a király s a királyné s több hercegek szerencsétléttek jelenlétükkel. Az első díjat (1200 ft) gr. Ugarte 4 éves Jack nevű 4 éves barna kancaja nyerte.

— **A persa sah** Frankfurtban időzéséről írják f. hó 13-ról, hogy a sok czeremoniát már meglehetősen megunta, s a sok tisztelkedőket egyszerűen el sem fogadja. A champagni, malagái, marsalai borok után úgy látszik jól esik a sör is ő felségének. Úgy ügyelnek a jó németek rá, hogy mit eszik, mit iszik, hány foglyaltot fogyaszt el stb., hogy az közlésre sem érdemes.

(**Necrolog.**) Keresztsgzi és adoriáni gróf Csáky György és hitvese gr. Thoroczka Eszter, szülők, a magok, gyermekeik: Ilona, Kati, József, Róza, László testvérek, az egész család és minden rokonok nevében a váratlan csapástól sebzett szív égő fájdalommal tudatják, hogy a városunkat dühvel megrohanó öldöklő angyal elsőbb áldozatai közé épen első szülöttüket sorozá: Keresztsgzi és Adoriáni gróf Csáky Miklós, a kolozsvári magyar kir. tudomány-egyetem egyik szép reményű polgára nincs többé! Az alig 21 éves ép, erőteljes ifjú néhány órai kínos szenvedés után, folyó hó 20-án esti fél kilenc órákor, a halál martaléka lőn! A vágy és aggodalom szárnyain forrón szeretett fia beteg ágyához siető édes anyja csak ravatalához érkezhett annak, a kit azelőtti napon még teljes egészséggben tudott vala. A csapás mily véletlen, oly nagy és keserves; az elhunytban nem csak a szülők, testvérek, az ősz nagy-szülők, az egész család vesztette disztét, örömet, reményét, a tanulótlársak, barátok kedvenczöket; hanem vesztett a haza is egy érette forró szeretettel lángoló szívet s ritka szép tehetségekkel gazdag ifjút, ki ernyedetlen szorgalommal törekvők hasznosítani a részbe jutott időt, hogy majd tudjon szolgálni az köznek, munkálni édes hazája felvirulásán. A szülők szájába illenek a zsolttíró szavai: „elfogyatkozott életem a bánat miatt!“ A korán hunyt kedves ifjú földi része, f. hó 22-én d. u. 4 órákor, a nagyatyai háztól a b. közép-utcából rövid ima után, kísértetik a köztemetőbe. Legyen csendes nyugalma! Kolozsvárt, június 21-én 1873.

429 — 1873 tan. eln. sz. — **Kimutatása** a Kolozsvár sz. kir. városban uralgó cholera járvány állásának 1873-ik évi jun. 18-tól kezdve 1873 évi jun. 22-ig este 12 óráig.

Helység neve Kolozsvár sz. kir. város	Helység	Lakosság	száma	A betegség kitűnés napja	Beteg ma- radt	Szapor- odoz	összesen	Ezekből				Jegyzés.			
								meg- gyűlt	meg- halt	gyóg- kezelés alatt maradt	meg- gyűlt	meg- halt	meg- gyűlt	meg- halt	meg- halt
Junius 1873.	1	26,382	1	1	1	2	2	1	1	1	2	7	1	5	1
" 19.	"	"	"	"	2	5	6	4	3	3	7	12	1	9	5
" 20.	"	"	"	"	3	5	7	4	4	3	12	22	1	10	9
" 21.	"	"	"	"	12	10	22	1	1	12	22	32	1	14	10
" 22.	"	"	"	"	"	10	22	4	4	18	32	32	1	14	14

Medgyesi Tivadar
h. polgármester.

Biasini gyorsutazási menetrendje 1873 márczius 10-től.

A magyar keleti vasut menetrendjét márczius 10-én megváltoztatván, következő menetrenddel indulnak

Kolozsvár és Felvincz között:

Kolozsvárról Tordára és Felvinczre indul napoként háromszor, reggeli 8, délután 4 és estvéli 7 órákor, a délutáni 4 órai menet Szeged, Segesvárt, Károlyfehérvárt és Aradot köti összes várakozás nélkül, az estvéli 7 órákor induló gyorskocsi a Marosvásárhelyre induló vonathoz csatlakozik várakozás nélkül.

Felvinczről Tordára és Kolozsvárra indul napoként kétszer, éjjeli 1 órákor a Marosvásárhely felől jövő utasokkal, és reggeli 5 és 6 órákor a Nagyszeben, Segesvár, Károlyfehérvár és Arad felől jövő utasokkal, ezen 5 és 6 órai indulásra mindég két gyorskocsi fog Felvinczen lenni, úgy, hogy bármennyi utas jönné is a három irányból, a tovább szállításra bizonyosan számithassanak.

Kolozsvárról Szamosujvárra és Deésre naponta kétszer, reggeli 8 és délután 3 órákor.

Deésről Szamosujvárra és Kolozsvárra naponta kétszer, reggeli 7 és délután 1 órákor.

Arszabály 30 font szabadpudgyászszal: Kolozsvárról Tordáig vagy vissza 2 ft, tulsuly 2 kr; Kolozsvárról Felvinczig vagy vissza I-ső és közbelső Coupe 4 ft, hátulsó Coupe 3 ft 50 kr, tulsuly 4 kr. Kolozsvárról Szamosujvárig vagy vissza I. és közbelső Coupe 2 ft 40 kr, hátulsó Coupe 1 ft 80 kr, imperial 1 ft 70 kr, tulsuly 3 kr. Kolozsvárról Deézsig I. és közbelső Coupe 3 ft 20, hátulsó Coupe 2 ft 70 kr, imperial 2 ft 50 kr, tulsuly 4 kr. A közbeeső kisebb állomások 40 krajczárjával mértföldenként számíttatnak, azon megjegyzéssel, hogy a megkezdett mltfd egészbe számíttatik.

Mint hogy a t. cz. utazó közönség kényelmére az intézet minden lehető kényelemről gondoskodik, reméli további pártfogásaikat is megnyerhetni.

Kolozsvárt, márczius 3-án 1873.

Kibédi Biasini Domokos.
gyorsutazási tulajdonos és
igazgató.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Jun. 20-ról. 1873 5% metaliques 68.73. nemzeti kölcsön 102.50. 1860-diki államkölcsön 992.—. Bankrészvények 264.50. Hitelrészvények 111.90. London 75.—. Ezüst 112.25. Cs. kir. arany —.—. 20 frankos arany 8.99.

Földterhermentesítési kötvények: Magyar 75.—. Temesi 73.50. Erdélyi 76.—. Horv. Szlavin.—.—.

Felelős szerkesztő **Sándor János.**

